

Program kandidata za predsednika Matične sekcije rudarjev in geotehnologov (MSRG)

Zgornje Škofije, 21.12.2025

Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi,

ker želim več pozornosti nameniti programu dela, bo moja osebna predstavitev kratka.

Moje ime je Jurij Šporin. Po poklicu sem univerzitetni diplomirani inženir rudarstva in geotehnologije, izobrazbo pa sem kasneje nadgradil z znanstvenim magisterijem in doktoratom. Moja strokovna pot je raznolika in celovita – od dela vodje del pri izvajalcih rudarskih in geotehničnih del, preko projektiranja, do pedagoškega dela in prenosa znanja študentom na Naravoslovnotehniški fakulteti. Od leta 1997, ko sem se zaposlil v stroki, sem tako prešel vse ključne inženirske faze.

Strokovno in poslovno delujem tako v Sloveniji kot v tujini. Polovično sem zaposlen na Oddelku za geotehnologijo, rudarstvo in okolje, polovično pa delujem kot samostojni podjetnik. Konec leta 1999 sem opravil strokovni izpit po ZGO in postal član Inženirske zbornice Slovenije. V okviru IZS sem opravljal funkcijo namestnika disciplinskega sodnika, trenutno pa sem član Strokovnega sveta in izpitne komisije za strokovne izpite.

Nahajamo se v obdobju, ki je po eni strani zelo naklonjeno našemu strokovnemu področju, saj je potreba po kompetentnem geotehnološkem, geološkem in rudarskem kadru velika, po drugi strani pa smo izpostavljeni pritiskom večjih sistemov po prevzemanju naših kompetenc ter zamegljevanju priznavanja osebnih referenc in možnosti njihovega pridobivanja.

Iz navedenega izhaja moj program dela, za katerega se bom v primeru izvolitve zavzemal:

1. Krepitev priznavanja strokovnosti bodočih in obstoječih članov MSRG
2. Ciljno usmerjeno strokovno izobraževanje članov MSRG
3. Krepitev sodelovanja z drugimi matičnimi sekcijami
4. Dopolnitev ZAID z razširitvijo pooblastil, vezanih na kompetence članov MSRG
5. Uskladitev smiselne uporabe ZRud in GZ pri načrtovanju in izvajanju del

AD 1 – Priznavanje strokovnosti in kompetenc

Bodočim inženirjem geologije se vse pogostejše očita pomanjkanje kompetenc na področju inženirskih ved, kar izhaja predvsem iz posplošenih ocen študijskih programov. Posledično prihaja do pritiskov po zmanjševanju njihovih pooblastil. Takšen scenarij bi pomenil, da bi bili diplomanti geologije omejeni zgolj na izdelavo geološko-geomehanskih poročil, brez možnosti pridobitve pooblastila pooblaščenega inženirja.

To bi jih prisililo v zaposlitev izključno pri podjetjih, ki že razpolagajo s pooblaščenimi inženirji, kar dolgoročno pomeni zaprt sistem brez jasne poti do samostojnosti. Kako bi v takšnem primeru bodoči inženirji sploh lahko pridobili pooblastila, zaenkrat ni jasno.

Hkrati pa se ob vsakem nepredvidenem dogodku v geotehniki znova potrjuje, da so prav geološki pogoji tisti, ki odločilno vplivajo na potek in varnost posegov v prostor. Cilj je, da se v sodelovanju z Naravoslovnotehniško fakulteto uskladi prihodnji študijski kurikulum tako, da bo izpolnjeval zahteve IZS za pridobitev ustreznih pooblastil ter hkrati ohranil strokovno avtonomijo geološke in geotehnološke stroke.

AD 2 – Ciljno usmerjeno izobraževanje članov MSRG

Člani IZS smo zavezani rednemu strokovnemu izpopolnjevanju. V preteklosti so bila številna izobraževanja sicer kakovostna, vendar pogosto niso v zadostni meri pokrivala vsebin, ki so ključne za člane MSRG.

V zadnjih dveh letih se je stanje izboljšalo, kar se je pokazalo tudi na Inženirskem dnevu, kjer je bila naša sekcija ustrezno zastopana. Cilj je, da se ta trend nadaljuje ter da se izobraževanja še bolj prilagodijo interesom in potrebam članov MSRG, predvsem z vključevanjem vrhunskih strokovnjakov iz naših vrst ter s poudarkom tako na teoretičnih kot praktičnih vidikih.

AD 3 – Sodelovanje z drugimi matičnimi sekcijami

Čeprav se lahko iz posameznih razprav zdi, da so odnosi z drugimi strokami problematični, temu v celoti ni tako. Obstajajo pa posamezni pogledi, po katerih naj bi bila MSRG nepotrebna, kar je bilo v preteklosti že večkrat izraženo.

Sam verjamem, da je v Sloveniji prostor za vse strokovnjake, ki želijo delovati odgovorno in kakovostno. Dejstvo je, da se že danes soočamo s pomanjkanjem kompetentnega kadra za načrtovanje, izvedbo, vodenje in nadzor projektov, ki so nujni za razvoj sodobne evropske družbe.

V prihodnjih letih nas čaka še več zahtevnih projektov, zato je ključno dobro sodelovanje z ostalimi matičnimi sekcijami v okviru IZS ter zavzemanje za neodvisnost izobraževalnega procesa in obstoj vseh sekcij brez izključevanja.

AD 4 – Dopolnitev ZAID

V 4. členu ZAID, ki opredeljuje poklicne naloge, trenutno prihaja do razhajanj med nalogami članov MSRG in MSG, predvsem na področju geotehničnih objektov, posegov v prostor ter izdelave geološko-geomehanskih analiz temeljnih tal.

Pri opisu poklicnih nalog članov MSRG v zakonu manjka jasna opredelitev, ki bi vključevala:

- izdelavo geološko-geomehanskih analiz temeljnih tal ter
- statične in potresne analize geotehničnih konstrukcij in podzemnih objektov.

Aktivnosti za odpravo teh neskladij že potekajo, saj je Strokovni svet IZS podal pobudo za uskladitev besedila. Te aktivnosti bo treba dosledno nadaljevati do končne ureditve.

AD 5 – Uskladitev ZRud in GZ

V praksi prihaja do vse večjih težav pri projektiranju in izvajanju del po GZ, kadar se ta prepletajo z določili ZRud, in obratno. Te težave se nanašajo predvsem na pridobivanje mineralnih surovin pri izkopih, miniranje in prezračevanje podzemnih objektov v toku izgradnje ter na gradnjo objektov znotraj pridobivalnih prostorov.

Trenutno na tem področju obstaja pravna praznina, saj ni jasnih razlag, kaj pomeni smiselna uporaba ene ali druge zakonodaje. Cilj je natančna in jasna ureditev tega področja, ki bo omogočala pravilno projektiranje, izvedbo del in nadzor s strani kompetentnega kadra z ustreznimi pooblastili.

Na koncu vse člane MSRG z volilno pravico pozivam, da se udeležijo volitev predsednika MS in članov organov MS in IZS ter glasujejo za kandidata, ki jih najbolj prepriča s svojim dosedanjim delom in programom. Volitve so ključne, saj le z visoko udeležbo zagotovimo legitimnost izvoljenih predstavnikov.

Svojo prednost vidim tudi v dejstvu, da ne prihajam iz organizacije z dominantnim tržnim položajem, kar mi omogoča neodvisno, strokovno odločanje na podlagi dialoga z vsemi deležniki.

Ob tej priložnosti vsem članom Matične sekcije rudarjev in geotehnologov ter njihovim bližnjim želim vesele praznike ter vse dobro v letu 2026.

Srečno!

Kandidat za predsednika MSRG

dr. Jurij Šporin, ~~univ. dipl.~~ inž. rud. in geoteh.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Šporin', with a stylized 'S' and a horizontal line extending to the left.